

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra RIGSDAGSTALER 1866

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 570.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947078514240/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Rigsdagstaler 1866

En saadan Drøftelse vilde da ogsaa, netop i dette Tilfælde, være dobbelt nødvendig, da her ikke er Tale om at indføre den almindelige Valgret, men om at afskaffe den, saa vi opfordres nu til at skifte Grundsætning, og ovenikjøbet at begynde Krebsgangen med et splinternyt Landsting, uagtet det er vist, at ved Sættelsen af det Landsting, som vi have den Ære at udgjøre, udøves den almindelige Valgret i en saa spagfærdig Skikkelse, at den vel maatte synes at kunne vente Naade, selv i sine Modstanderes Øine.

At nu ogsaa selv Regjeringen maa have fundet Betænkelighed ved at indskrænke den lovlige bestaaende Valgret, maatte man vel slutte allerede deraf, at det lige fra Begyndelsen er blevet os idelig indskærpet, at den almindelige Valgret jo ved Folkestinget forblev og skulde forblive aldeles ubeskaaren. Men det bliver dog først ret slaaende, at der er en stor Betænkelighed ved at indskrænke en lovlige bestaaende Valgret, naar man opdager, hvad der hidtil synes at være overseet, hvilken mærkelig Forskjel det efter Erfaringens Vidnesbyrd gjør, enten man, som i England, kun holder igjen paa gamle Indskrænkninger af Valgretten, og selv naar man ved Tidens Tryk nødes til at give efter, dog kun udvider den tommevis, eller man, som i Frankrig, under de sidste Bourbonner, bedrøvelig Ihukommelse, prøver paa at indskrænke en Valgret, som allerede er i Folkets Besiddelse og har vundet dets Yndest — dette synes saameget mere at maatte vække stor Betænkelighed ogsaa hos vore Statsmænd, som de ulykkelige Bourbonners lykkelige Aftøser, hvem man vel ikke uden Grund anseer for Øieblikkets kløgtigste Statsmand, ikke blot roser den almindelige Valgret og den udprægede Folkelighed, men aabenbart betragter dem som de faste Støtter for sin Throne, sin Magt og sin Frihed.

Naar man derfor har sagt og paastaet, ja udraabi over hele Landet, at Hovedgrunden til at vedtage den foreliggende Grundlovsforandring skulde være, at saa fik vi Ro, da kan jeg slet ingen alvorlig Mening finde deri, medmindre det skulde være Meningen, at, endskjøndt en saadan Indskrænkning af den lovlige bestaaende Valgret hos ethvert andet Folk nødvendigvis vilde vække en meget farlig og uophørlig Uro, vilde det dog være anderledes her, og det føjelige og fredelige danske Folk vilde dog sikkert slaae sig til Ro, naar det saae, at der ikke var bedre Vilkaar at faae.

Jeg skal ikke her tale videre om, at det jo vilde være en stor Synd netop at fratue et saa føieligt og fredeligt Folk sin Valg-